Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

21 ta’ Di?embru 2023 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Tassazzjoni – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 9 – Persuni taxxabbli – Attività ekonomika e?er?itata b’mod indipendenti – Kun?ett ta’ ‘attività ekonomika’ – Kun?ett ta’ ‘e?er?izzju indipendenti tal-attività’ – Attività ta’ membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata”

Fil-Kaw?a C?288/22,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-tribunal d’arrondissement de Luxembourg (il-Qorti Distrettwali tal-Lussemburgu, il-Lussemburgu), permezz ta’ de?i?joni tas?26 ta’ April 2022, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fid?29 ta’ April 2022, fil-pro?edura

TP

vs

Administration de l’enregistrement, des domaines et de la TVA,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn K. Jürimäe, Presidenta tal-Awla, N. Piçarra, M. Safjan (Relatur), N. Jääskinen u M. Gavalec, Im?allfin,

Avukat ?enerali: Kokott,

Re?istratur: K. Hötzel, Amministratri?i,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas?17 ta’ Mejju 2023,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al TP, minn E. Adam, N. Le Gouellec u K. Veranneman, avocates,

– g?all-Gvern Lussemburgi?, minn A. Germeaux u T. Schell, b?ala a?enti, assistiti minn F. Lerch, avocate,

– g?all-Gvern ?ek, minn O. Serdula, M. Smolek u J. Vlá?il, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn A. Armenia, M. Björkland u C. Ehrbar, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukata ?enerali ppre?entati fis-seduta tat?13 ta’ Lulju 2023,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 9 u 10 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-?U 2007, L 335, p. 60, iktar ’il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ tilwima bejn TP u l-administration de l’enregistrement, des domaines et de la TVA (l-Awtorità g?ar-Re?istrazzjoni, g?all-Patrimonju u g?all-VAT, il-Lussemburgu) dwar rendikont tat-taxxa *ex officio* g?all-finijiet tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT), ma?ru? minn din tal-a??ar fir-rigward tal-attività ta’ TP b?ala membru tal-bord tad-diretturi ta’ diversi kumpanniji pubbli?i b’responsabbiltà limitata rregolati mid-dritt Lussemburgi?.

Il?kuntest ?uridiku

Id?dritt tal?Unjoni

3 L-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva dwar il-VAT jistabbilixxi li:

“It-transazzjonijiet li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti g?all-VAT:

[…]

(?) il-provvista ta’ servizzi bi ?las fit-territorju ta’ Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali;

[…]”

4 L-Artikolu 9(1) ta’ din id-direttiva jipprevedi li:

“‘Persuna taxxabbli’ g?andha tfisser kull persuna li, b’mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x’ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta’ dik l-attività.

Kwalunkwe attività ta’ produtturi, kummer?janti jew persuni li jag?tu servizzi, inklu?i attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professjonijiet, g?andhom jitqiesu b?ala ‘attività ekonomika’. L-isfruttament ta’ proprjetà tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skopijiet ta’ d?ul minnha fuq ba?i kontinwa g?andha b’mod partikolari titqies b?ala attività ekonomika.”

5 L-Artikolu 10 tal-imsemmija direttiva huwa fformulat kif ?ej:

“Il-kondizzjoni fl-Artikolu 9(1) li l-attività ekonomika titmexxa ‘b’mod indipendenti’ g?andha teskludi mill-VAT persuni impjegati jew persuni o?ra sakemm huma jkunu marbutin ma’ min jimpjega b’kuntratt ta’ impjieg jew b’kull irbit legali ie?or li jo?loq ir-relazzjoni ta’ bejn min jimpjega u impjegat dwar kondizzjonijiet ta’ xog?ol, ?las u responsabbiltà ta’ min jimpjega.”

6 Skont l-Artikolu 24(1) tal-istess direttiva:

“‘Provvista ta’ servizzi’ g?andha tfisser kwalunkwe operazzjoni li ma tikkostitwix provvista ta’ merkanzija.”

7 L-Artikolu 73 tad-Direttiva dwar il-VAT jistabbilixxi li:

"Fir-rigward tal-provvista ta' merkanzija jew servizzi, minbarra kif imsemmi fl-Artikoli 74 sa 77, l-ammont taxxabbli g?andu jinkludi dak kollu li jikkostitwixxi ?las miksub jew li g?andu jinkiseb mill-fornitur, g?all-provvista, mill-konsumatur jew parti terza, inklu?i s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tal-provvista."

Id?dritt Lussemburgi?

8 L-Artikolu 4(1) tal-loi modifiée du 12 février 1979 concernant la taxe sur la valeur ajoutée (il-Li?i Emendata tat?12 ta' Frar 1979 dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mi?jud (iktar 'il quddiem il-"Li?i dwar il-VAT") jipprevedi li:

"Huwa persuna taxxabbli fis-sens tal-Artikolu 2 kull min, b'mod indipendenti u regolari, jipprovdi servizzi li jirrigwardaw kwalunkwe attività ekonomika, ikun xi jkun l-iskop jew ir-ri?ultati ta' dik l-attività u jkun xi jkun il-post.

[…]"

9 L-Artikolu 5 tal-Li?i dwar il-VAT huwa fformulat kif ?ej:

"G?andha titqies b?ala attività ekonomika kwalunkwe attività li hija inti?a li ti??enera d?ul, u b'mod partikolari l-attivitajiet ta' produtturi, kummer?janti jew persuni li jipprovdu servizzi, inklu?i l-attivitajiet fil-minjieri, l-attivitajiet fl-agrikoltura, l-attivitajiet fil-professjonijiet liberi u l-attivitajiet li jinvolvu l-u?u ta' proprjetà tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skopijiet ta' d?ul permanenti minnha."

10 L-Artikolu 441?1 tal-loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales (il-Li?i Emendata tal?10 ta' Awwissu 1915 dwar il-Kumpanniji Kummer?jali (iktar 'il quddiem il-"Li?i tal?10 ta' Awwissu 1915") jistabbilixxi li:

"Il-kumpanniji pubbli?i b'responsabbiltà limitata g?andhom ji?u ??estiti minn mandatarji temporanji, kemm jekk so?ji kif ukoll jekk le, li jistghu jigu rrevokati u li huma im?allsa jew mhux im?allsa."

11 Skont Artikolu 441?2 ta' din il-li?i:

"G?andu jkun hemm minn tal-inqas tliet gestjonarji.

[…]

Dawn g?andhom ji?u ma?tura g?al perijodu determinat mil-laqg?a ?enerali tal-azzjonisti; madankollu, dawn jistg?u, g?all-ewwel darba, jin?atru permezz tal-att ta' inkorporazzjoni tal-kumpannija. […]

It-tmiem tal-mandat tag?hom ma jistax jaqbe? is-sitt snin; huma dejjem jistg?u ji?u rrevokati mil-laqg?a ?enerali.

[…]"

12 L-Artikolu 441?5 tal-imsemmija li?i huwa fformulat kif ?ej:

"Il-bord tad-diretturi g?andu s-setg?a li jwettaq l-atti kollha ne?essarji jew utli g?at-twettiq tal-g?an so?jali, bl-e??ezzjoni ta' dawk l-atti li l-li?i jew l-istatuti jirri?ervaw g?al-laqg?a ?enerali. […]

Huwa g?andu jirrappre?enta l-kumpannija fir-rigward ta' terzi u quddiem qorti, b?ala rikorrent jew b?ala konvenut. L-isfruttamenti favur jew kontra l-kumpannija g?andhom jsiru b'mod validu f'isem il-kumpannija biss.

Il-limitazzjonijiet g?as-setg?at li s-subparagrafi pre?edenti jag?tu lill-bord tad-diretturi u li jirri?ultaw mill-istatuti jew minn de?i?joni tal-korpi kompetenti, ma jistg?ux ji?u invokati kontra terzi, anki jekk dawn ji?u ppubblikati.

Madankollu, l-istatuti jistg?u jag?tu l-kapa?ità lil ?estjonarju wie?ed jew iktar sabiex jirrappre?enta l-kumpannija fl-atti jew quddiem qorti, wa?edhom jew flimkien. Din il-klaw?ola tista' ti?i invokata kontra terzi fil-kundizzjonijiet previsti fil-Kapitolu Vbis tat-Titolu I tal-loi modifiée du 19 décembre 2002 concernant le registre de commerce et des sociétés ainsi que la comptabilité et les comptes annuels des entreprises [(il-Li?i Emendata tad?19 ta' Di?embru 2002 dwar ir-Re?istru tal-Kummer? u tal-Kumpanniji kif ukoll il-Kontabbiltà u l-Kontijiet Annwali tal-Impri?i)].

[…]"

13 L-Artikolu 441?8 tal-istess li?i jistabbilixxi li:

"L-amministraturi ma g?andhom ebda obbligu personali fir-rigward tal-impenji tal-kumpannija."

14 Skont l-Artikolu 441?9 tal-Li?i tal?10 ta' Awwissu 1915:

"Il-?estjonarji, il-membri tal-kumitat ta' tmexxija u d-direttur ?enerali huma responsabbli fil-konfront tal-kumpannija, skont id-dritt komuni, g?all-e?ekuzzjoni tal-mandat li jkunu r?evew u g?all-i?balji mwettqa fil-?estjoni tag?hom.

Il-?estjonarji u l-membri tal-kumitat ta' tmexxija huma responsabbli *in solidum*, kemm fil-konfront tal-kumpannija, kif ukoll fil-konfront ta' kull terz, g?ad-danni kollha li jirri?ultaw minn ksur tad-dispo?izzjonijiet ta' din il-li?i, jew tal-istatuti.

Il-?estjonarji u l-membri tal-kumitat ta' tmexxija ma g?andhomx jin?elsu minn din ir-responsabbiltà, fir-rigward tal-ksur li ma jkunux ?adu sehem fih, ?lief jekk l-ebda ?tija ma tkun imputabbli lilhom u jekk ikunu ddenunzjaw dan il-ksur, g?al dak li jirrigwarda l-membri tal-bord tad-diretturi, fil-laqg?a ?enerali li jmiss u, g?al dak li jirrigwarda l-membri tal-kumitat ta' tmexxija, fl-ewwel laqg?a tal-bord tad-diretturi wara li jsiru jafu bih."

15 L-Artikolu 441?10 ta' din il-li?i jipprevedi li:

"Il-?estjoni ta' kuljum tal-operat tal-kumpannija kif ukoll ir-rappre?entanza tal-kumpannija, g?al dak li jirrigwarda din il-?estjoni, jistg?u ji?u ddelegati lil ?estjonarju, direttur, amministratur u a?ent ie?or jew lil iktar minn wie?ed, kemm jekk so?ji kif ukoll jekk le, li ja?ixxu wa?edhom jew flimkien.

Il-?atra, ir-revoka u l-kompetenzi tag?hom g?andhom ikunu rregolati mill-istatuti jew minn de?i?joni tal-korpi kompetenti ming?ajr, madankollu, ma r-restrizzjonijiet imposti fuq is-setg?at ta' rappre?entanza tag?hom g?all-finijiet tal-?estjoni ta' kuljum jistg?u ji?u invokati kontra terzi, anki jekk dawn ji?u ppubblikati.

Il-klaw?ola, li permezz tag?ha l-?estjoni ta' kuljum hija ddelegata lil persuna wa?da jew iktar li ja?ixxu wa?edhom jew flimkien, tista' ti?i invokata kontra terzi fil-kundizzjonijiet previsti fil-Kapitolu Vbis tat-Titolu I tal-Li?i Emendata tad?19 ta' Di?embru 2002 dwar ir-Re?istru tal-Kummer? u tal-Kumpanniji kif ukoll il-Kontabbiltà u l-Kontijiet Annwali tal-Impri?i.

Id-delega lil membru tal-bord tad-diretturi timponi fuq il-bord l-obbligu li jag?ti rendikont kull sena lil-laqg?a ?enerali ordinarja dwar salarji, remunerazzjoni u benefi??ji kollha allokati lid-delegat.

Ir-responsabbiltà tad-delegati g?all-?estjoni ta' kuljum min?abba din il-?estjoni g?andha ti?i ddeterminata skont ir-regoli ?enerali tal-mandat.

[…]"

16 L-Artikolu 441?11 tal-imsemmija li?i jistabbilixxi li:

"L-istatuti jistg?u jawtorizzaw lill-bord tad-diretturi jiddelega s-setg?at ta' ?estjoni tieg?u lil kumitat ta' tmexxija jew lil direttur ?enerali, ming?ajr ma din id-delega tkun tista' tirrigwarda l-politika ?enerali tal-kumpannija jew l-atti kollha rri?ervati lill-bord tad-diretturi skont dispo?izzjonijiet o?ra tal-li?i. Jekk ji?i stabbilit kumitat ta' tmexxija jew jin?atar direttur ?enerali, il-bord tad-diretturi g?andu jkun responsabbli g?as-supervi?joni tieg?u.

Il-kumitat ta' tmexxija g?andu jkun kompost minn diversi persuni, irrispettivament minn jekk humiex amministraturi jew le.

[…]"

Il?kaw?a prin?ipali u d?domandi preliminari

17 TP huwa membru tal-bord tad-diretturi ta' diversi kumpanniji pubbli?i b'responsabbiltà limitata rregolati mid-dritt Lussemburgi? u je?er?ita diversi missjonijiet f'dan il-kuntest.

18 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, skont il-pre?i?azzjonijiet mag?mula minn TP, l-attività tieg?u tikkonsisti b'mod partikolari f'li jir?ievi r-rapporti tad-diretturi jew tar-rappre?entanti tal-kumpanniji kkon?ernati, u jiddiskuti proposti strate?i?i, g?a?liet ta' diretturi operattivi, problemi marbuta mal-kontijiet ta' dawn il-kumpanniji u tas-sussidjarji tag?hom kif ukoll riskji li dawn jinkorru. Jekk ikun il-ka?, huwa jipparte?ipa fit-tfassil tad-de?i?jonijiet li g?andhom jittie?du mir-rappre?entanti tal-kumpanniji inkwistjoni fuq il-livell tal-bordijiet tad-diretturi tas-sussidjarji tal-istess kumpanniji. Huwa jipparte?ipa wkoll fit-tfassil tad-de?i?jonijiet dwar il-kontijiet tal-kumpanniji kkon?ernati u fit-tfassil ta' proposti li g?andhom ji?u sottomessi lil-laqg?at tal-azzjonisti, fil-politika tar-riskji kif ukoll fid-de?i?jonijiet dwar l-istrate?ija li g?andha ti?i segwita minn dawn il-kumpanniji. Skont l-Artikoli 441?10 u 441?11 tal-Li?i tal?10 ta' Awwissu 1915, il-?estjoni ta' kuljum tal-imsemmija kumpanniji hija ?gurata minn bord tad-diretturi li jinkludi ?estjonarji ddelegati jew diretturi e?ekuttivi jew, fl-assenza ta' attività operattiva li te?tie? kumitat ta' tmexxija, minn rappre?entanti permanenti fil-bord tad-diretturi jew minn membri ta' dan il-bord.

19 Fid-dawl ta' dawn l-attivitajiet, TP, fil-kwalità tieg?u b?ala membru tal-bord tad-diretturi tal-kumpanniji kkon?ernati, ir?ieva, permezz ta' de?i?joni tal-laqg?at ?enerali tal-azzjonisti tag?hom, benefi??ji tad-diretturi fuq il-profitt mag?mul minn dawn il-kumpanniji.

20 Min?abba l-imsemmija attivitajiet, TP ir?ieva rendikont tat-taxxa *ex officio* g?all-finijiet tal-VAT g?as-sena 2019, ma?ru? fit?28 ta' Lulju 2020 mill-Awtorità g?ar-Re?istrazzjoni, g?all-Patrimonju u g?all-VAT.

21 Permezz ta’ ittra tat?2 ta’ Ottubru 2020, TP ressaq ilment quddiem din l-awtorità kontra dan ir-rendikont, billi sostna li l-attività ta’ membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi? ma kinitx tikkostitwixxi attività ekonomika fis-sens tal-Artikolu 4 tal-Li?i dwar il-VAT, li jittrasponi l-Artikolu 9 tad-Direttiva dwar il-VAT, u ma kinitx tag?ti l-kwalità ta’ persuna taxxabbli lil tali membru.

22 Permezz ta’ de?i?joni tat?23 ta’ Di?embru 2020, id-direttur tal-imsemmija awtorità ?a?ad l-ilment ta’ TP g?ar-ra?uni li l-membri tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi?, b?al TP, kienu je?er?itaw attività ekonomika b’mod indipendenti u li, konsegwentement, il-benefi??ji tad-diretturi li huma kienu jir?ievu g?al dan ma kinux e?enti mill-applikazzjoni tal-VAT.

23 Fis?26 ta’ Jannar 2021, TP ippre?enta rikors g?al annullament kontra din id-de?i?joni quddiem it-tribunal d’arrondissement de Luxembourg (il-Qorti Distrettwali tal-Lussemburgu, il-Lussemburgu), li hija l-qorti tar-rinviju.

24 Din tal-a??ar tesponi li, g?all-finijiet tar-ri?oluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali, hija g?andha tiddetermina, fl-ewwel lok, jekk persuna fi?ika, membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpanniji pubbli?i b’responsabbiltà limitata rregolati mid-dritt Lussemburgi?, te?er?itax attività ekonomika fis-sens tal-Artikolu 9 tad-Direttiva dwar il-VAT.

25 Minn din il-perspettiva, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk, fid-dawl tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar il-kun?ett ta’ “attività ekonomika” imsemmi f’din id-dispo?izzjoni, il-benefi??ji tad-diretturi r?evuti minn tali persuna fi?ika jikkostitwixxu l-korrispettiv effettiv ta’ servizz ipprovdut lill-benefi?jarju u jekk te?istix rabta diretta bejn is-servizz hekk ipprovdut u l-korrispettiv ir?evut.

26 Fit-tieni lok, il-qorti tar-rinviju, filwaqt li tippre?i?a li persuna fi?ika b?al TP, membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpanniji pubbli?i b’responsabbiltà limitata, ma hijiex, fid-dritt Lussemburgi?, marbuta ma’ persuna li timpjega b’kuntratt ta’ impjieg jew bi kwalunkwe relazzjoni legali o?ra fis-sens tal-Artikolu 10 tad-Direttiva dwar il-VAT, tixtieq tikseb ming?and il-Qorti tal-?ustizzja kjarifiki dwar jekk tali persuna te?er?itax l-attività tag?ha b’mod indipendenti fis-sens tal-Artikolu 9 tad-Direttiva dwar il-VAT.

27 F’dawn i?-?irkustanzi, it-tribunal d’arrondissement de Luxembourg (il-Qorti Distrettwali tal-Lussemburgu) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Persuna fi?ika, li hija membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi?, twettaq attività ‘ekonomika’ fis-sens tal-Artikolu 9 tad-Direttiva [dwar il-VAT] u, b’mod iktar pre?i?, it-tariffi [il-benefi??ji tad-diretturi] mi?bura minn din il-persuna g?andhom jitqiesu b?ala remunerazzjoni miksuba b?ala korrispettiv g?as-servizzi pprovduti lil din il-kumpannija?

2) Persuna fi?ika, li hija membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi?, twettaq l-attività tag?ha ‘b’mod indipendenti’ fis-sens tal-Artikoli 9 u 10 tad-Direttiva [dwar il-VAT]?”

Fuq id?domandi preliminari

Fuq l?ewwel domanda

28 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li l-membru tal-bord tad-diretturi ta’

kumpannija pubblika b'responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi? je?er?ita attività ekonomika, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

29 Skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, "persuna taxxabbli" tfisser kull persuna li, b'mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x'ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta' dik l-attività. Il-kun?ett ta' "attività ekonomika" huwa ddefinit fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT b?ala li jinkludi kwalunkwe attività ta' produttur, ta' kummer?jant jew ta' fornitur ta' servizzi, inklu?i l-attivitajiet fil-minjieri, fl-agrikoltura u l-attivitajiet fil-professjonijiet liberi jew simili.

30 Il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at li attività tista' ti?i kklassifikata b?ala attività ekonomika, fis-sens tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, biss jekk tikkorrispondi g?al wa?da mit-tran?azzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 2(1) ta' din id-direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 32 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata). Fost dawn jissemmew, fl-Artikolu 2(1)(?) tal-imsemmija direttiva, il-provvisti ta' servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali.

31 G?alkemm hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tapplika d-dispo?izzjonijiet nazzjonali li ttrasponew l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT g?a?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali u twettaq l-evalwazzjonijiet fattwali u l-klassifikazzjonijiet legali ne?essarji g?al dan l-g?an, il-Qorti tal-?ustizzja, meta tidde?iedi dwar rinviju g?al de?i?joni preliminari, tista' tag?mel pre?i?azzjonijiet inti?i sabiex jiggwidaw lil din il-qorti fl-interpretazzjoni tag?ha (sentenza tat?22 ta' Novembru 2017, Cussens *et*, C?251/16, EU:C:2017:881, punt 59 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

32 F'dan il-ka?, g?alkemm mill-atti tal-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja, b'mod partikolari mill-missjonijiet mog?tija lil TP, kif imfakkra fil-punt 18 ta' din is-sentenza, jidher li dan tal-a??ar ipprovda servizzi, fis-sens tal-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva dwar il-VAT, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar in-natura oneru?a ta' din il-provvista u, b'mod iktar pre?i?, dwar il-kwistjoni jekk il-benefi??ji tad-diretturi r?evuti minn membru tal-bord tad-diretturi ta' diversi kumpanniji pubbli?i b'responsabbiltà limitata jistg?ux jitqiesu b?ala ?las miksub b?ala korrispettiv g?as-servizzi pprovduti lil dawn il-kumpanniji.

33 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-klassifikazzjoni ta' provvista ta' servizzi b?ala tran?azzjoni "bi ?las", fis-sens tad-dispo?izzjoni msemmija iktar 'il fuq, tippre?umi biss l-e?istenza ta' rabta diretta bejn din il-provvista u korrispettiv realment ir?evut mill-persuna taxxabbli. Tali rabta diretta hija stabbilita meta jkun hemm relazzjoni legali bejn il-fornitur u l-benefi?jarju li fl-ambitu tag?ha jkun hemm skambju ta' servizzi re?ipro?i, fejn il-?las li jir?ievi l-fornitur ikun jikkostitwixxi l-korrispettiv effettiv tas-servizz mog?ti lill-benefi?jarju (sentenza tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 36 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

34 Dwar dan l-a??ar punt, g?andu jitfakkar li, sabiex ikun jista' jitqies b?ala l-korrispettiv effettiv tas-servizz ipprovdut, il-?las g?andu jkun fi proporzjon ra?onevoli meta mqabbel mas-servizz ipprovdut sa fejn g?andu jikkostitwixxi biss remunerazzjoni parzjali g?as-servizzi pprovduti jew li g?andhom ji?u pprovduti sal-punt li tinkiser ir-rabta diretta bejn dawn is-servizzi u l-korrispettiv (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?2 ta' ?unju 2016, Lajvér, C?263/15, EU:C:2016:392, punt 49). Madankollu, il-fatt li tran?azzjoni ekonomika titwettaq bi prezz og?la jew inqas mill-prezz tal-kost, u, g?aldaqstant, bi prezz og?la jew inqas mill-prezz normali tas-suq, huwa irrilevanti fir-rigward tal-klassifikazzjoni ta' din it-tran?azzjoni b?ala "tran?azzjoni bi ?las". Fil-fatt, tali ?irkustanza ma hijiex ta' natura li taffettwa r-rabta diretta bejn il-provvista ta' servizzi mwettqa jew li g?andha titwettaq u l-korrispettiv ir?evut jew li g?andu ji?i r?evut li l-ammont tieg?u huwa ddeterminat minn qabel u skont kriterji stabbiliti sew (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat?12 ta' Mejju 2016, Geemente Borsele

u Staatssecretaris van Financiën, C?520/14, EU:C:2016:334, punt 26 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 43).

35 Barra minn hekk, ir-remunerazzjoni tista' ti?i ffissata hekk kif fornitur iwettaq l-attivitajiet tieg?u, sakemm il-modalitajiet ta' ffissar ikunu prevedibbli u ta' natura li ji?guraw li l-fornitur jir?ievi, b?ala prin?ipju, ?las g?as-servizzi li huwa jipprovdi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 44).

36 Barra minn hekk, ir-rabta diretta bejn il-provvista u l-korrispettiv tinkiser meta l-?las jing?ata b'mod purament volontarju u ka?wali b'tali mod li l-ammont tieg?u jkun prattikament impossibbli li ji?i ddeterminat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?3 ta' Marzu 1994, Tolsma, C?16/93, EU:C:1994:80, punt 19) jew meta l-ammont tieg?u jkun diffi?ilment kwantifikabbli jew in?ert fid-dawl ta?-?irkustanzi relatati mad-determinazzjoni tieg?u (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?10 ta' Novembru 2016, Baštová, C?432/15, EU:C:2016:855, punt 35).

37 F'dan il-ka?, anki fl-assenza ta' ftehim bil-miktub relatat mar-remunerazzjoni ta' TP, konklu? bejnu u bejn il-kumpanniji pubbli?i b'responsabbiltà limitata li tag?hom huwa membru tal-bord tad-diretturi, mill-elementi tal-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jidher li dan tal-a??ar ir?ieva, b?ala korrispettiv g?all-attività tieg?u ta' membru tal-bordijiet tad-diretturi, ?las li jidher li ?a l-forma kemm ta' benefi??ji tad-diretturi allokati mil-laqg?at ?enerali tal-azzjonisti skont il-profitt imwettaq mill-kumpanniji pubbli?i b'responsabbiltà limitata kkon?ernati kif ukoll, hekk kif TP iddikjara matul is-seduta quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, ta' somma f'daqqa.

38 F'dan ir-rigward, l-e?istenza ta' rabta diretta bejn ir-remunerazzjoni u l-attività tidher li hija stabbilita fil-ka? ta' remunerazzjoni fil-forma ta' somma f'daqqa ddeterminata minn qabel. Fil-fatt, il-fatt li kumpens huwa stabbilit mhux skont servizzi individwali i?da b'rata fissa u fuq ba?i annwali ma jaffettwax fih innifsu n-natura diretta tar-rabta e?istenti bejn il-provvista ta' servizzi mwettqa u l-korrispettiv ir?evut (sentenzi tat?22 ta' Frar 2018, Nagyszénás Településszolgáltatási Nonprofit Kft., C?182/17, EU:C:2018:91, punt 37, u tat?13 ta' ?unju 2019, IO (VAT – Attività ta' membru ta' bord ta' sorveljanza), C?420/18, EU:C:2019:490, punt 25).

39 Fil-ka? li r-remunerazzjoni ta' TP kienet tie?u l-forma ta' benefi??ji tad-diretturi, il-qorti tar-rinviju g?andha, fid-dawl tal-?urisprudenza ??itata fil-punti 33 sa 36 ta' din is-sentenza, tivverifika, jekk, fil-ka? fejn il-kumpannija pubblika b'responsabbiltà limitata kkon?ernata ma tag?milx profitt jew tag?mel profitt ta' ammont ?g?ir, il-laqg?a ?enerali tal-azzjonisti tal-imsemmija kumpannija tistax madankollu tag?ti lil TP, abba?i ta' fatturi o?ra, ammont ta' benefi??ji tad-diretturi li jistg?u jitqiesu b?ala o??ettivament konformi mas-servizz ipprovdut minn TP.

40 Barra minn hekk, fir-rigward ta?-?irkustanza li l-benefi??ji tad-diretturi jing?ataw mil-laqg?a ?enerali tal-azzjonisti tal-kumpannija kkon?ernata u anki jekk ji?i pre?unt li, fid-dritt Lussemburgi?, tali laqg?a g?andha titqies mhux b?ala korp ta' din il-kumpannija, i?da b?ala korp terz jew entità disso?jabbli minnha, g?andu jitfakkar li ma huwiex ne?essarju, sabiex provvista ta' servizzi tkun tista' titqies li twettqet "bi ?las", fis-sens tad-Direttiva dwar il-VAT, li l-korrispettiv ta' din il-provvista jinkiseb direttament ming?and id-destinatarju tag?ha, peress li dan il-korrispettiv jista' fil-fatt jinkiseb minn terz, kif jirri?ulta wkoll b'mod ?ar mill-formulazzjoni tal-Artikolu 73 ta' din id-direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 40 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

41 Fit-tieni lok, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-e?istenza ta' tali provvista ta' servizzi ma hijiex bi??ejjed sabiex ti?i kkonstatata l-e?istenza ta' attività ekonomika fis-sens tal-Artikolu 9(1) tal-istess direttiva (sentenza tat?12 ta' Mejju 2016, Geemente Borsele u

Staatssecretaris van Financiën, C?520/14, EU:C:2016:334, punt 28), i?da li g?andhom ji?u ssodisfatti wkoll kriterji o?ra.

42 Fil-fatt, id-definizzjoni tal-kun?ett ta' "attività ekonomika", kif imfakkra fil-punt 29 ta' din is-sentenza, turi l-portata tal-kamp ta' applikazzjoni kopert minn dan il-kun?ett kif ukoll in-natura o??ettiva tal-imsemmi kun?ett, fis-sens li l-attività hija kkunsidrata fiha nnifisha, indipendentement mill-g?anijiet jew mir-ri?ultati tag?ha. G?alhekk, attività hija, b'mod ?enerali, ikklassifikata b?ala ekonomika meta tkun ta' natura permanenti u titwettaq bi ?las ir?evut mill-awtur tat-tran?azzjoni (sentenza tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 47 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata), li jimplika li r-remunerazzjoni nnifisha g?andha tkun ta' natura permanenti (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat?13 ta' Di?embru 2007, Götz, C?408/06, EU:C:2007:789, punt 18 u l-?urisprudenza ??itata; tat?13 ta' ?unju 2019, IO (VAT – Attività ta' membru ta' bord ta' sorveljanza), C?420/18, EU:C:2019:490, punt 27 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 55).

43 Sabiex ji?i ddeterminat jekk provvista ta' servizzi titwettaqx bi ?las b'tali mod li din l-attività g?andha ti?i kklassifikata b?ala attività ekonomika, g?andhom ji?u analizzati l-kundizzjonijiet kollha li fihom titwettaq il-provvista (sentenza tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 48 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

44 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-paragun bejn il-kundizzjonijiet li fihom il-persuna kkon?ernata twettaq il-provvista ta' servizzi inkwistjoni u dawk li fihom din it-tip ta' provvista ta' servizzi normalment titwettaq jista' jikkostitwixxi wie?ed mill-metodi li jippermettu li ji?i vverifikat jekk l-attività kkon?ernata tikkostitwixxix attività ekonomika (sentenza tat?12 ta' Mejju 2016, Geemente Borsele u Staatssecretaris van Financiën, C?520/14, EU:C:2016:334, punt 30 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata). Jista' jkun ukoll fattur rilevanti l-punt dwar jekk il-livell tar-remunerazzjoni huwiex iddeterminat skont kriterji li jiggarantixxu li dan ikun suffi?jenti sabiex ikopri l-ispejje? tal-funzjonament tal-fornitur (sentenza tal?15 ta' April 2021, Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA, C?846/19, EU:C:2021:277, punt 49 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

45 Fid-dawl ta' din il-?urisprudenza, hemm lok li jitqies li l-?atra ta' persuna fi?ika, b?al TP, b?ala membru tal-bord tad-diretturi ta' kumpannija pubblika b'responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi? g?al mandat ta' tul massimu ta' sitt snin li jista' ji??edded tag?ti lill-attività ta' tali membru natura permanenti. Il-fatt li tali mandat jista' ji?i rrevokat *ad nutum*, ji?ifieri fi kwalunkwe mument u ming?ajr motivazzjoni, u li d-detentur tieg?u jista' huwa wkoll jirrinunzja g?alih fi kwalunkwe mument ma jistax, fih innifsu, iwassal sabiex din l-attività titlef in-natura permanenti tag?ha peress li tul massimu ta' sitt snin huwa, *ab initio*, marbut mal-imsemmi mandat.

46 Dan it-tul tal-mandat ta' sitt snin jista' wkoll jag?ti lir-remunerazzjoni allokata fil-forma ta' benefi??ji tad-diretturi natura ta' permanenza (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?13 ta' ?unju 2019, IO (VAT – Attività ta' membru ta' bord ta' sorveljanza), C?420/18, EU:C:2019:490, punt 27 u l-?urisprudenza ??itata). Madankollu, sabiex tin?amm din in-natura ta' permanenza, huwa importanti li, fl-ipote?i fejn il-partijiet ji?u allokati benefi??ji tad-diretturi skont il-profitti mag?mula mill-kumpannija kkon?ernata, il-benefi??ji tad-diretturi jkunu jistg?u ji?u allokati wkoll lill-membri tal-bord tad-diretturi fis-snin finanzjarji li matulhom il-kumpannija ma tkunx g?amlet profitt.

47 Fid-dawl tal-motivi pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel domanda hija li l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi? je?er?ita attività ekonomika, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, jekk jipprovdi bi ?las provvista ta’ servizzi lil din il-kumpannija kif ukoll jekk din l-attività hija ta’ natura permanenti u titwettaq g?al remunerazzjoni li l-modalitajiet ta’ ffissar tag?ha huma prevedibbli.

Fuq it?tieni domanda

48 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li l-attività ta’ membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi? hija e?er?itata b’mod indipendenti, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni.

49 Qabelxejn, g?andu ji?i ppre?i?at li mill-elementi tal-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li TP ma kellu ebda vot de?i?iv fi ?dan il-bordijiet tad-diretturi tal-kumpanniji pubbli?i b’responsabbiltà limitata li tag?hom huwa kien membru u li lanqas ma kien jassumi r-rappre?entanza jew il-?estjoni ta’ kuljum tal-operat ta’ dawn il-kumpanniji fis-sens tal-Artikolu 441?10 tal-Li?i tal?10 ta’ Awwissu 1915, u lanqas ma kien jag?mel parti minn kumitat ta’ tmexxija msemmi fl-Artikolu 441?11 ta’ din il-li?i. Huwa g?alhekk fid-dawl ta’ dawn i?-?irkustanzi li l-Qorti tal-?ustizzja ser te?amina l-kwistjoni tan-natura indipendenti jew le ta’ attività b?al dik e?er?itata minn TP.

50 G?andu ji?i ppre?i?at ukoll li, skont il-konstatazzjonijiet mag?mula mill-qorti tar-rinviju u minkejja l-formulazzjoni tat-tieni domanda minn din il-qorti, huwa biss fid-dawl tal-Artikolu 9 tad-Direttiva dwar il-VAT, u mhux tal-Artikolu 10 ta’ din tal-a??ar, li g?andha ti?i evalwata l-imsemmija domanda. Fil-fatt, kif irrilevat, essenzjalment, l-Avukata ?enerali fil-punti 23 u 39 tal-konklu?jonijiet tag?ha, ir-rabta ta’ subordinazzjoni msemmija fl-Artikolu 10 ta’ din id-direttiva hija biss kriterju rilevanti g?all-finijiet tal-evalwazzjoni tal-kwistjoni dwar jekk attività ekonomika hijiex e?er?itata b’mod indipendenti, fis-sens tal-Artikolu 9(1) tal-imsemmija direttiva.

51 Fid-dawl ta’ dawn il-pre?i?azzjonijiet preliminari, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar dan l-Artikolu 9 jirri?ulta li, sabiex ji?i ddeterminat jekk persuna te?er?itax attività ekonomika b’mod indipendenti, g?andu ji?i vverifikat jekk te?istix rabta ta’ subordinazzjoni fl-e?er?izzju ta’ din l-attività (sentenza tat?13 ta’ ?unju 2019, IO (VAT – Attività ta’ membru ta’ bord ta’ sorveljanza), C?420/18, EU:C:2019:490, punt 27 u l-?urisprudenza ??itata).

52 Sabiex ti?i evalwata l-e?istenza ta’ din ir-rabta ta’ subordinazzjoni, g?andu ji?i e?aminat jekk il-persuna kkon?ernata twettaqx l-attivitajiet tag?ha f’isimha, g?aliha nnifisha u ta?t ir-responsabbiltà tag?ha stess kif ukoll jekk hija ??orrx ir-riskju ekonomiku marbut mal-e?er?izzju ta’ dawn l-attivitajiet. Sabiex tikkonstata l-indipendenza tal-attivitajiet inkwistjoni, il-Qorti tal-?ustizzja ?adet g?alhekk inkunsiderazzjoni l-assenza ta’ kwalunkwe rabta ta’ subordinazzjoni ?erarkika, kif ukoll il-fatt li l-persuna kkon?ernata ta?ixxi f’isimha, g?aliha nnifisha u ta?t ir-responsabbiltà tag?ha stess, li hija torganizza liberament il-modalitajiet ta’ e?ekuzzjoni tax-xog?ol tag?ha u li hija stess tir?ievi r-remunerazzjoni li tikkostitwixxi d-d?ul tag?ha (sentenza tat?13 ta’ ?unju 2019, IO (VAT – Attività ta’ membru ta’ bord ta’ sorveljanza), C?420/18, EU:C:2019:490, punt 39 u l-?urisprudenza ??itata).

53 F’dan il-ka?, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika li TP organizzat liberament il-modalitajiet ta’ e?ekuzzjoni tax-xog?ol tag?ha u li hija stess ir?eviet ir-remunerazzjoni li tikkostitwixxi d-d?ul tag?ha.

54 Fir-rigward tal-kwistjoni tar-rabta ta’ subordinazzjoni ?erarkika, il-fatt li, fil-kuntest tal-attività tieg?u ta’ konsulenza u ta’ deliberazzjoni fi ?dan bord tad-diretturi, il-membru ta’ dan il-bord huwa liberu li jissottometti lil dan tal-a??ar il-proposti u l-pariri li jixtieq u li jivvota fi ?danu kif jixtieq jikkostitwixxi indizju tal-assenza ta’ tali rabta. G?alhekk, l-istess japplika jekk dan il-membru g?andu josserva d-de?i?jonijiet tal-imsemmi bord, peress li l-kompiti li huwa g?andu, b?al dawk imfakkra fil-punt 18 ta’ din is-sentenza, jikkonsistu essenzjalment mhux fl-applikazzjoni jew fl-implimentazzjoni tad-de?i?jonijiet tal-istess bordijiet, i?da fl-g?oti ta’ proposti u ta’ pariri kif ukoll fit-tfassil u fl-adozzjoni, flimkien mal-membri l-o?ra tal-bordijiet tad-diretturi kkon?ernati, tad-de?i?jonijiet ta’ dawn tal-a??ar.

55 Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk tali membru ta’ bord tad-diretturi a?ixxiex f’ismu stess, g?alih innifsu u ta?t ir-responsabbiltà tieg?u stess, g?andhom b’mod partikolari jittie?du inkunsiderazzjoni r-regoli tad-dritt nazzjonali li jirregolaw it-tqassim tar-responsabbiltajiet bejn il-membri tal-bord tad-diretturi u l-kumpannija kkon?ernata. F’dan ir-rigward, kif l-Avukata ?enerali indikat essenzjalment fil-punti 33 u 34 tal-konklu?jonijiet tag?ha, il-fatt li tali tqassim tar-responsabbiltajiet jinsab b’mod analogu jew ekwivalenti fir-relazzjonijiet bejn impjegat u l-persuna li timpjegah huwa ta’ natura li jindika li tali membri ma ja?ixxux ta?t ir-responsabbiltà tag?hom stess. L-istess japplika jekk is-sistema ta’ responsabbiltà applikabbli g?alihom hija biss an?illari g?as-sistema ta’ responsabbiltà applikabbli g?all-kumpannija jew g?all-bord tad-diretturi b?ala organu ta’ din tal-a??ar.

56 Jekk, wara dawn il-verifiki, ikun jidher li l-membru tal-bord tad-diretturi ma ja?ixxix ta?t ir-responsabbiltà tieg?u stess, hemm lok ukoll li ji?i konklu? li, anki jekk din il-persuna tidher li ta?ixxi f’isimha stess meta hija tissottometti pariri jew proposti lill-bord tad-diretturi u meta tivvota, hija ta?ixxi iktar g?an-nom ta’ dan il-bord u, b’mod iktar ?enerali, tal-kumpannija li tag?ha l-imsemmi bord jikkostitwixxi organu, sa fejn dawn il-bordijiet, dawn il-proposti u dawn il-voti, li jistg?u jag?tu lok prin?ipalment g?ar-responsabbiltà tal-kumpannija, g?andhom ji?u fformulati fl-interess u f’isem din tal-a??ar.

57 Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk il-membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi? i?orrx ir-riskju ekonomiku marbut mal-attività tieg?u, g?andu ji?i ppre?i?at li, kif jirri?ulta mill-punt 43 tas-sentenza tat?13 ta’ ?unju 2019, IO (VAT – Attività ta’ membru ta’ bord ta’ sorveljanza) (C?420/18, EU:C:2019:490), u mill-?urisprudenza ??itata f’dan il-punt, ir-riskju ekonomiku msemmi mill-Qorti tal-?ustizzja fil-?urisprudenza tag?ha jirrigwarda dejjem ir-riskju ekonomiku m?arrab direttament mill-persuna li n-natura indipendenti tal-attività ekonomika tag?ha g?andha ti?i evalwata. G?aldaqstant, ir-riskju ekonomiku m?arrab minn tali kumpannija min?abba de?i?jonijiet tal-bord tad-diretturi li tali persuna hija membru tieg?u ma jistax ikun rilevanti.

58 Wara li saret din il-pre?i?azzjoni, hemm lok li ji?i kkonstatat li meta persuna b?al TP tipprovdi l-kompetenza u l-g?arfien tag?ha lill-bord tad-diretturi ta’ kumpannija u tie?u sehem fil-voti ta’ dan il-bord, hija ma tidhirx li ??arrab ir-riskju ekonomiku marbut mal-attività tag?ha stess peress li, kif indikat essenzjalment l-Avukata ?enerali fil-punti 33 u 36 sa 38 tal-konklu?jonijiet tag?ha, hija l-kumpannija stess li g?andha taffa??ja l-konsegwenzi negattivi tad-de?i?jonijiet adottati mill-bord tad-diretturi u li, g?alhekk, i??arrab r-riskju ekonomiku li jirri?ulta mill-attività tal-membri ta’ dan il-bord.

59 Tali konklu?joni tapplika b’mod partikolari meta, b?al fil-kaw?a prin?ipali, mill-kuntest ?uridiku nazzjonali jirri?ulta li l-membri tal-bord tad-diretturi ma jassumux obbligi personali g?al dak li jirrigwarda d-djun tal-kumpannija. Din tapplika wkoll meta l-ammont tar-remunerazzjoni li jir?ievi l-membru tal-bord tad-diretturi fil-forma ta’ benefi??ji tad-diretturi jiddependi mill-profitti mag?mula mill-kumpannija. Fil-fatt, dan il-membru ma j?arrabx, fi kwalunkwe ka?, riskju ta’ telf marbut mal-

attività tieg?u ta’ membru tal-bord tad-diretturi, sa fejn il-parte?ipazzjoni fil-profitti tal-kumpannija ma tistax ti?i assimilata mal-assunzjoni ta’ riskju spe?ifiku ta’ qlig? u ta’ telf. Il-konklu?joni msemmija iktar ’il fuq tapplika *a fortiori* meta l-benefi??ji tad-diretturi huma allokati mil-laqg?a ?enerali tal-azzjonisti fil-forma ta’ somma f’daqqa li tit?allas anki fil-ka? fejn il-kumpannija ssofri telf jew tinsab fi stral? ?udizzjarju.

60 Fid-dawl tal-motivi pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tieni domanda hija li l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-attività ta’ membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi? ma hijiex e?er?itata b’mod indipendenti, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, meta, minkejja l-fatt li dan il-membru jorganizza liberament il-modalitajiet ta’ e?ekuzzjoni tax-xog?ol tieg?u, jir?ievi huwa stess ir-remunerazzjoni li tikkostitwixxi d-d?ul tieg?u, ja?ixxi f’ismu stess u ma huwiex su??ett g?al rabta ta’ subordinazzjoni ?erarkika, huwa ma ja?ixxix g?alih innifsu u lanqas ta?t ir-responsabbiltà tieg?u stess u ma j?arrabx ir-riskju ekonomiku marbut mal-attività tieg?u.

Fuq l?ispejje?

61 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) L-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud,

g?andu ji?i interpretat fis-sens li:

il-membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi? je?er?ita attività ekonomika, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, jekk jipprovdi bi ?las provvista ta’ servizzi lil din il-kumpannija kif ukoll jekk din l-attività hija ta’ natura permanenti u titwettaq g?al remunerazzjoni li l-modalitajiet ta’ ffissar tag?ha huma prevedibbli.

2) L-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112

g?andu ji?i interpretat fis-sens li:

l-attività ta’ membru tal-bord tad-diretturi ta’ kumpannija pubblika b’responsabbiltà limitata rregolata mid-dritt Lussemburgi? ma hijiex e?er?itata b’mod indipendenti, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, meta, minkejja l-fatt li dan il-membru jorganizza liberament il-modalitajiet ta’ e?ekuzzjoni tax-xog?ol tieg?u, jir?ievi huwa stess ir-remunerazzjoni li tikkostitwixxi d-d?ul tieg?u, ja?ixxi f’ismu stess u ma huwiex su??ett g?al rabta ta’ subordinazzjoni ?erarkika, huwa ma ja?ixxix g?alih innifsu u lanqas ta?t ir-responsabbiltà tieg?u stess u ma j?arrabx ir-riskju ekonomiku marbut mal-attività tieg?u.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.